

суверенитета. Суверенитет является неотъемлемым свойством государства и фактором международных отношений, а не продуктом международного права.

В настоящее время государства все чаще передают часть своих полномочий, которые ранее считались неотъемлемыми атрибутами государственного суверенитета, в пользу создаваемых ими международных организаций. Происходит это по разным причинам, в том числе в связи с возрастанием числа глобальных проблем, расширением сфер международного сотрудничества и соответственно увеличением количества объектов международно-правового регулирования. (Международное право. Учебник для вузов. / Отв. ред. Г. В. Игнатенко, О. И. Тиунов М.: Издательская группа НОРМА-ИНФРА • М, 1999. – 584 стр).

В ряде международных организаций государства-учредители отошли от формального равенства при голосовании (одна страна – один голос) и приняли метод так называемого взвешенного голосования, когда количество голосов, которым обладает страна, зависит от размера ее вноса в бюджет организации и иных обстоятельств, связанных с оперативно-хозяйственной деятельностью международных организаций. Так, при голосовании в Совете министров Европейского Союза по ряду вопросов государства обладают неодинаковым количеством голосов, причем малые страны – члены ЕС неоднократно и на официальном уровне отмечали, что подобное положение способствует укреплению их государственного суверенитета. (Бараташвили Д. И. Принцип суверенного равенства государств в международном праве. – М., 1978.)

Пока существуют суверенные государства, принцип суверенного равенства будет оставаться важнейшим элементом системы принципов современного международного права. Строгое его соблюдение обеспечивает свободное развитие каждого государства и народа.

Можно сделать вывод, что суверенитет государства не означает полной независимости государств как в политическом так и экономическом положении или тем более их изолированности, поскольку они живут и сосуществуют во взаимосвязанном мире. С другой стороны, увеличение числа вопросов, которые государства на добровольной основе подчиняют международному регулированию, не означает их автоматического изъятия из сферы внутренней компетенции.

Вдовенко Н. В.

*Національний авіаційний університет, Юридичний інститут, старший викладач
кафедри повітряного, космічного та екологічного права*

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СТАНДАРТІВ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ В НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ПОЛЬОТІВ

Останнім часом при здійсненні міжнародного співробітництва держав в галузі міжнародної цивільної авіації значне місце набувають спеціальні технічні норми (стандарти), що створюються ІКАО. Технічні регламенти, що приймаються цією міжнародною

організацією являють собою збірки великих та компактних груп міжнародно-правових норм для забезпечення безпеки польотів.

Однією з особливостей технічних міжнародно-правових норм полягає в тому, що вони в значній мірі відображають об'єктивні закономірності природи та техніки стосовно тих чи інших конкретних видів діяльності на міжнародній арені.

Становлення та розвиток технічних норм (стандартів) у сфері безпеки польотів міжнародної цивільної авіації відбувається в результаті зіткнення протиріч двох головних прямо протилежних тенденцій.

Перша з них пов'язана з прагненням кожної суверенної держави ввести на своїй території таку систему національних авіаційних норм, яка не тільки враховувала б специфіку та рівень розвитку цивільної авіації даної держави, а й максимально сприяла б створенню оптимальних умов для забезпечення її політичних, економічних, науково-технічних та інших інтересів. Ця тенденція, що спирається на міжнародно-правові принципи суверенної рівності, територіального верховенства та незалежності, змушує держави вводити свої авіаційні правила щодо безпеки польотів.

Сутність іншої тенденції полягає в тому, що вона веде до уніфікації різноманітних національних авіаційних правил і створенню єдиної системи міжнародних технічних норм з питань цивільної авіації. Основу цієї тенденції складають інтернаціоналізація господарського життя сучасного суспільства та науково-технічний прогрес, що охоплює та поширює свій вплив на цивільну авіацію.

Відповідно до ст. 37 Чиказької конвенції Про міжнародну цивільну авіацію, 1944 року, що кожна держава яка підписала цю конвенцію зобов'язується співпрацювати в забезпеченні максимально доступно доступного ступеня ідентичності правил, стандартів, процедур і організації, яка стосується повітряних процедур, персоналу, повітряних трас і допоміжних служб, по всім питанням в яких такий ступень ідентичності буде сприяти аеронавігації і удосконалювати її.

З цієї метою Міжнародна організація цивільної авіації приймає по мірі необхідності час від часу міжнародні Стандарти, які стосуються: систем зв'язку і аеронавігаційних засобів включаючи наземне маркування; характеристик аеропортів і посадкових площадок; правила польотів і практики управління повітряним рухом; присвоєння кваліфікації льотному і технічному персоналу; придатності суден до польоту; реєстрації і ідентифікації повітряного судна; збору метеорологічної інформацією і обміну нею; бортових журналів; аеронавігаційних карт і схем; митних і еміграційних процедур; повітряних суден, які потерпають лихо і розслідування нещасного випадку, а також інших питань, які стосуються безпеки регулярності і ефективності аеронавігації, які час від часу можуть опинитися доцільними.

Розробка та впровадження в практику багатьох країн уніфікованих міжнародно-правових норм, якими є Стандарти ІКАО, що регулюють відносини в галузі цивільної авіації має першочергове значення. Створення єдиної системи технічних авіаційних норм сприяє безпеці польотів цивільних повітряних суден по міжнародним повітряним лініям, так як позбавляє пілотів від необхідності застосовувати різноманітні національні правила.

В результаті приєднання України до Міжнародної організації цивільної авіації шляхом ратифікації Чиказької конвенції 10 серпня 1992 року, Україна взяла на себе зобов'язання імплементації міжнародних Стандартів в національне законодавство, в тому числі і щодо даної конвенції.

Прикладом імплементації Стандартів ІКАО є наказ Державної авіаційної адміністрації «Про затвердження Положення про національного координатора з провадження стандартів Міжнародної організації цивільної авіації з англійської мови» від 17 листопада 2008 р. № 792. Він був прийнятий з метою вдосконалення роботи щодо впровадження Стандартів Міжнародної організації цивільної авіації з англійської мови в Україні та відповідно до Резолюції 36-ої Сесії Асамблеї ІКАО А36-11 «Знання англійської мови для ведення радіотелефонного зв'язку».

Усе вищевикладене свідчить про те, що Стандарти Міжнародної організації цивільної авіації у сфері безпеки польотів відіграють суттєву роль відносно основних правил і вимог щодо роботи всієї міжнародної цивільної авіації в цілому.

Отже процес імплементації стандартів ІКАО у сфері безпеки польотів складається із організаційно-правової діяльності держав щодо реалізації своїх міжнародно-правових зобов'язань у галузі цивільної авіації, з метою вдосконалення чинного законодавства у сфері безпеки польотів. Механізм імплементації Стандартів в цій сфері включає в себе сукупність правових та інституційних засобів, що використовуються суб'єктами міжнародного права на міжнародному та національному рівнях. Міжнародна система імплементації в даному випадку складається із створеної на підставі міждержавної угоди універсальної міжнародної організації – ІКАО та її допоміжних органів. За їх допомогою стає можливим об'єднання зусиль держав та міжнародної організації у прийнятті Стандартів у сфері безпеки польотів і визнаних державами-членами зазначених стандартів обов'язковими. Національну систему імплементації становлять органи державної влади та інші органи держави, уповноважені забезпечувати виконання країною міжнародно-правових зобов'язань щодо імплементації стандартів у сфері безпеки польотів. Оскільки норми міжнародного права породжують правовідносини між суб'єктами міжнародного права і не породжують їх між суб'єктами внутрішнього права, необхідні додаткові внутрідержавні засоби для перетворення цілей, закладених у стандартах в реальні дії органів державної влади та авіаційних підприємств, що займаються авіаційною діяльністю.

Мануилова Е. В.

*Національний університет «Одеська юридическа академия»,
асистент кафедри міжнародного права и международных отношений*

УСЛОВИЯ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ПЕРЕВОЗЧИКА ЗА ВРЕД, ПРИЧИНЕННЫЙ ЖИЗНИ И ЗДОРОВЬЮ ПАССАЖИРОВ ПРИ МЕЖДУНАРОДНОЙ ВОЗДУШНОЙ ПЕРЕВОЗКЕ

Деятельность по осуществлению международных воздушных полетов представляет собой источник повышенной опасности, что таит в себе риск причинения значительного вреда, в частности нематериальным благам человека.